

Комплексний показник - продуктивність (результативність) логістичної системи - визначається обсягами логістичної роботи (послуг), виконаними технічними засобами, технологічним обладнанням або персоналом, задіяними в логістичній системі, в одиницю часу, або питомими витратами ресурсів в логістичній системі.

Найважливішим комплексним показником ефективності логістичної системи є тривалість повного логістичного циклу - час виконання замовлення споживача (покупця). Використання цього показника (або його окремих складових) обумовлено вимогами корпоративної стратегії, якщо в якості основного фактора підвищення конкурентоспроможності ресторанного закладу зазначається термін.

Конкурентні позиції ресторанів визначаються результатами пошуку та створення нової цінності продукту за рахунок логістичних технологій, шляхом розповсюдження новітніми логістичними мережами, створення логістичного сервісу, здатного стати ключовою перевагою у жорсткій конкурентній боротьбі. Ключові логістичні компетенції спрямовані на гранично максимальний рівень обслуговування споживачів з оптимальними витратами на це обслуговування.

Список використаних джерел:

1. Зубар Н. М., Григорак М.Ю. Логістика у ресторанному господарстві. К.: Центр учбової літератури, 2010. 312 с. URL: <http://www.enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/8011/1/Logistyka-u-restorannomu%20gosp-Zubar2010.pdf>
2. Шаповалова О.М. Інноваційна діяльність як основа підвищення конкурентоспроможності готельного господарства // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2013. № 16. С.224-228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VSUNU_2013_16_44.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВПЛИВУ ЧИННИКІВ ПАНДЕМІЇ COVID-19

Шкільний О.О.

д.е.н., професор

Уманський національний університет садівництва

Пандемія COVID-19 має суттєвий вплив на підприємницьку діяльність у багатьох галузях економіки, що викликано посиленням бар'єрів на шляху руху факторів виробництва між країнами, а також змінами параметрів платоспроможного попиту та відносин між виробниками і споживачами продукції та послуг. Особливо це стосується сфери управління логістичними ланцюгами поставок.

Серед напрямів відновлення ланцюгів поставок у період пандемії COVID-19 О. Б. Гірна виділяє гарантування прозорості багаторівневого ланцюга поставок (визначення критичних джерел постачань; аналіз ризиків переривання ланцюга та ідентифікація можливих ризиків щодо постачальників другого рівня

й подальшого ризику; пошук альтернативних джерел – коли постачальники з уражених пандемією регіонів); оцінка наявності запасів (оцінювання запасів вздовж ланцюга ескалації вартості; використання запасів для післяпродажного обслуговування для підтримки безперервності виробництва); аналіз попиту кінцевих споживачів (управління продажем та операційне плануванням для отримання сигналів попиту з метою визначення обсягів запитів на постачання; формування прямих каналів комунікації зі споживачами; використання ринкових прогнозів для оцінювання поточних та потенційних клієнтів); оптимізація виробництва та розподільчих потужностей (аналіз впливу на операції та наявні ресурсні можливості, зокрема щодо робочої сили; забезпечення безпеки персоналу та прозорості комунікації з ним; втілення в життя планів досягнення глобальних цільових маркетингових сегментів з огляду на наявні потужності; оптимізація гранично доцільного виробництва відповідно до альтернативних витрат та впливу на здоров'я людей); підтримка логістичного потенціалу (оцінка доступних логістичних потужностей; прискорення митного оформлення; оперативна заміна транспортних засобів і раннє бронювання їх альтернативних видів з огляду на поточну кон'юнктуру та прогнозів розвитку пандемії); управління грошовими потоками та оборотним капіталом (стрес-тестування власного ланцюга поставок та балансів основних постачальників з метою конкурентного позиціонування)[1].

Важливе значення має забезпечення прозорості та видимості траєкторій просування матеріальних та фінансових потоків за допомогою інформаційних технологій. За умов, коли соціальне дистанціювання стає нормою, цифрові платформи у ланцюгах поставок, орієнтовані на управління постачальниками, дозволяють диверсифікувати джерела постачання, забезпечувати безконтактну оплату та поставки. Через цифрові канали можна задовольняти запити за індивідуальними пропозиціями та прийнятними ціновими діапазонами, формувати динамічну маршрутизацію в режимі реального часу.

Цифрова економіка має як переваги (поліпшення доступу до інформації, економія часу, зменшення витрат, персоніфікація користувачів, нижчі бар'єри для вступу на ринок, гнучкий графік робота за дистанційних умов, використання можливостей краудсорсингу), так і недоліки (збільшення ринкової сили високотехнологічних фірм, ризик витоку індивідуальних даних, руйнівні наслідки для зайнятості внаслідок нівелювання традиційних професій, прояви зовнішніх ефектів) [2, с. 87].

Бізнес-моделі рівня Індустрії 4.0 значною мірою орієнтовані на використанні штучного інтелекту, впровадження технологій автоматизації, та автономних систем. Застосування штучного інтелекту на рівні логістики сприяє покращенню планування маршрутів транспортних засобів, зменшенню термінів доставки сировини, покращенню взаємодії з клієнтами та постачальниками за допомогою інтерактивного спілкування, простеженню відправлень та процесу доставки, передбаченню коливань обсягів відвантажень до моменту їх здійснення [3].

Застосування технологій мінімізації товарних запасів та постачання «точно в термін», орієнтація лише на одного головного постачальника

сировини та матеріалів в умовах пандемії підвищує рівень ризику та невизначеності. Тому логістичні підрозділи підприємств змінюють свої стратегічні та тактичні плани, оцінюючи альтернативні маршрути та джерела постачання з метою уникнення можливостей невиконання контрактних умов.

Таким чином, пандемія COVID-19 внесла суттєві зміни в технології логістики. Удосконалення логістичної діяльності в умовах впливу чинників пандемії можливе за рахунок діджиталізації ланцюгів поставок, що є передумовою диверсифікації джерел постачання сировини та матеріалів, забезпечення умов безконтактної оплати та поставок.

Список використаних джерел:

1. Гірна О. Б. Логістика і ланцюг поставок: виклики пандемії Covid-19. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 55(1). С. 87-93.
2. Trushkina N., Dzwigol H., Serhieieva O., Shkrygun Yu. Development of the logistics 4.0 concept in the digital economy. Економічний вісник Донбасу. 2020. № 4(62). С. 85-96.
3. Задорожний Г. В., Дуна Н. Г., Задорожна О. Г., Абраменко А., Іванова М., Клецова Ю., Личко Ю., Травкіна К., Чорна А. Вісник економічної науки України. 2021. № 1. С. 159-179.

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Школьний О.О.

науковий керівник, д.е.н., професор

Уманський національний університет садівництва

Туренко К. І.

Уманський національний університет садівництва

Поглиблення ринкової конкуренції зумовлює необхідність підвищення рівня ефективності стратегічного позиціонування підприємств. При цьому важлива роль належить сфері логістики, яка дозволяє координувати матеріальні та фінансові потоки у ланцюгах поставок на основі рішень щодо управління витратами, якістю продукції, ціноутворенням та прибутками, що сприяє підтримці сталих конкурентних переваг.

Аналіз літературних джерел свідчить про відсутність єдиних підходів до визначення поняття «логістика». Зокрема, Г. Л. Матвієнко-Біляєва визначає логістичну діяльність як систему заходів, пов'язаних з формуванням оптимального співвідношення між матеріальними, інформаційними та фінансовими потоками від зовнішніх джерел до кінцевих споживачів продукції та послуг [1, с. 109]. Н. В. Хвищун, виділяючи чотири етапи в розвитку логістики, розглядає еволюцію, яку пройшла логістика, в контексті аналітичної, технологічної (інформаційної), маркетингової та інтегральної парадигм [2].

В процесі висвітлення проблем розвитку логістики О. С. Бондаренко враховує особливості функціонування логістичних об'єктів, зосереджує увагу